

[Kirkeministeren.]

Når man hidtil har krævet som betingelse for statsstøtte til opførelse af en kirke, at en menighed selv tog initiativet og skaffede midler tilveje, er det begrundet i det naturlige ønske at se det dokumenteret gennem menighedens offervilje, at der på dette sted er basis for et kirkearbejde omkring en ny kirke; og sædvanligvis har man afvist ansøgninger om statstilskud, så længe der ikke var indsamlet så mange midler, at byggearbejdets gennemførelse kunne anses for at være sikret med et passende statstilskud, der ansættes efter trangen i hvert enkelt tilfælde — i nogle tilfælde 50 pct. af udgiften. Sådanne krav til offerviljen har kunnet gennemføres, så længe byggeudgifterne lå i et nogenlunde lavt leje, og så længe befolkningstilvæksten udenfor hovedstaden var nogenlunde moderat, således at der kunne arbejdes med en kirkesag over en længere årrække. De nuværende byggepriser vil imidlertid efter de hidtidige principper stille så store krav til offerviljen, at det kun undtagelsesvis vil kunne lykkes den forholdsvis begrænsede kreds, der har brug for den nye kirke, at tilvejebringe så store summer, at betingelserne for offentlig hjælp er tilstede. Når så hertil kommer, at befolkningstilvæksten sker med en sådan hast, at der ikke bliver tilstrækkelig tid til at arbejde med en kirkesag, inden forholdene — set fra et menighedssynspunkt — bliver ganske uholdbare og der derfor bliver spørgsmål ikke blot om opførelse af en enkelt kirke, men en hel række kirker i et forholdsvis begrænset område, vil det let forstås, at man må bryde med fortidens praksis.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er det specielt forholdene i Københavns nærmeste omegn, der har givet stødet til dette lovforslags fremsættelse. I den betænkning, som er afgivet af det af daværende kirkeminister Hermansen nedsatte udvalg, og som omtales i bemærkningerne til lovforslaget, redegøres nærmere for den voldsomme vækst, der kan ventes i de nærmeste år. Udvalget er på grundlag af oplysninger, der er indhentet, kommet til det resultat, at der i 11 kommuner i Københavns nærmeste omegn vil blive brug for 18 nye kirker indenfor en periode af ca. 10 år. At der her virkelig er en alvorlig

trang til stede, vil alle, der har en smule forståelse af de kirkelige forhold, sikkert erkende, når det nævnes, at befolkningen i disse 11 kommuner er steget fra ca. 120 000 i 1935 til ca. 240 000 i 1950, og at stigningen forøges i en sådan hast, at man regner med et beboerantal på ca. 400 000 omkring 1965.

Det er forståeligt, at man under disse omstændigheder har været inde på den tankegang, at det fremtidig skulle tillades at bygge kirker uden andre økonomiske krav til menigheden, end at denne må tage byrden ved forrentning og afdrag af de nødvendige lån til dækning af udgiften til en ny kirke, som ikke kan opnås dækket gennem hjælp fra statskassens side. Men denne tanke blev på ny opgivet og med rette, og i betænkningen anføres det, at udvalget er af den opfattelse, at låneadgangen bør begrænses, og at man fortsat bør kræve en rimelig offervilje fra menighedens side, hvorved ønsket om en ny kirke understreges på en så utvetydig måde, at man tør fastslå, at der er basis for et kirkearbejde ud fra en ny kirke. I denne forbindelse minder udvalget om, at udgifterne for befolkningen ikke er begrænset til opførelse af en ny kirkebygning, men at der efter opførelsen bliver betydelige udgifter til kirkens drift og vedligeholdelse, til lønninger til kirkens funktionærer, til nye præsteembeder og eventuelt udgift til opførelse og drift af embedsboliger. Alle disse udgifter med undtagelse af visse tilskud til præsteløn vil komme til at hvile på den stedlige kirkelige ligning. Dette forhold understreger også, at der må have sikkerhed for, at der er et sådant ønske om en ny kirke, at det giver sig udtryk i en personlig økonomisk indsats.

Den i lovforslaget anførte begrænsning af låneadgangen er i overensstemmelse med udvalgets forslag.

Hvis man kan regne med, at der af staten kan opnås et tilskud på omkring halvdelen af udgifterne til en ny kirke, vil der efter lovforslaget kunne optages et lån på indtil $\frac{1}{4}$ af den samlede udgift, og det vil herefter kræves, at der ved private midler stilles $\frac{1}{4}$ til rådighed. Dersom man regner med en samlet udgift til en kirkebygning på 400 000 kr. — hvilket er en ret lav pris — måtte der altså skaffes ca. 100 000 kr. tilveje fra privat side.